מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגי מפתח בגיאוגרפיה כמו גלובליזציה, מרחב ואי שוויון מרחבי
- לתרגל הבחנה בין כפר לעיר ובין תהליכים גלובליים למקומיים
- להבין את שלבי המעבר הדמוגרפי וגורמי דחיפה ומשיכה בהגירה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – שאלות רב-ברירה - מושגים

1. א – תהליך התחברות והתקשרות בין מדינות ואנשים בעולם
2. א – מספר שמודד את רמת ההתפתחות של מדינה
3. ב – תעשייה המבוססת על ידע וטכנולוגיה מתקדמים
4. ב – בעיה המשפיעה על כמה מדינות בו זמנית
5. א – אוכלוסייה קטנה יותר וצפיפות נמוכה יותר
6. ב – דברים טובים שמושכים אנשים למקום חדש
7. ב – דברים רעים שגורמים לאנשים לעזוב את מקומם
8. ג – ארבעה או חמישה

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. לא נכון – אי שוויון מרחבי מתאר דווקא הבדלים גדולים בין אזורים
2. נכון – זו ההגדרה המדויקת של המושג
3. לא נכון – בשוק חופשי יש פחות התערבות של המדינה
4. נכון – זהו מונח מקובל לתיאור ערים ענקיות בעולם
5. לא נכון – מהפכת התחבורה קירבה בין אזורים ואפשרה תנועה מהירה יותר
6. לא נכון – גלובליזציה משפיעה גם על תרבות, טכנולוגיה וכלכלה

חלק ג׳ – השלמת משפטים

1. גלובליזציה
2. מדד
3. האחדה
4. חוצת
5. חופשי
6. מרחבי

חלק ד׳ – התאמה - מושג והגדרה

- 1 – ג (תהליך התחברות בין מדינות ואנשים בעולם)
- 2 – ד (שטח מסוים על פני כדור הארץ)
- 3 – ה (תעשייה המבוססת על ידע וטכנולוגיה)
- 4 – א (כלכלה עם מעט התערבות ממשלתית)
- 5 – ב (הבדלים גדולים בין אזורים)

חלק ה׳ – סידור שלבי המעבר הדמוגרפי

1. שלב ראשון - ילודה גבוהה ותמותה גבוהה, גידול אוכלוסייה איטי
2. שלב שני - ירידה בתמותה בזכות שיפור ברפואה, גידול אוכלוסייה מהיר
3. שלב שלישי - ירידה גם בילודה, קצב הגידול מואט
4. שלב רביעי - ילודה נמוכה ותמותה נמוכה, גידול אוכלוסייה איטי ויציב

חלק ו׳ – שאלה פתוחה

1. תלמידים אמורים להציג השפעה חיובית כמו גישה למידע ומוצרים מכל העולם, והשפעה שלילית כמו איבוד ייחודיות תרבותית מקומית או אי שוויון כלכלי

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התייחסות לחיבור בין מדינות ואנשים בעולם
- אזכור של גודל אוכלוסייה, צפיפות או תעסוקה
- אזכור של דברים טובים שמושכים אנשים למקום חדש כמו עבודה או ביטחון

טיפים להפעלה:

- ניתן לשלב את המשחקים הדיגיטליים מהעמוד לצד הדף המודפס לחיזוק הלמידה
- מומלץ לעבור על המושגים בעל פה לפני תחילת התרגול
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים יותר

דף תרגול: מושגי יסוד בגיאוגרפיה - כפר עולמי

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד מילים חשובות בגיאוגרפיה. נתרגל הבדל בין כפר לעיר, ונלמד על אנשים בעולם.

📖 מילון קטן:

גלובליזציה	תהליך שבו העולם מתחבר ונהיה כמו כפר אחד גדול
מרחב	שטח מסוים על פני כדור הארץ
מדד	מספר שמראה כמה מפותחת מדינה או כמה גדול משהו
שוק חופשי	כלכלה שבה אנשים וחברות קונים ומוכרים בלי הגבלות רבות של המדינה
תעשייה עתירת ידע	תעשייה שמבוססת על ידע וטכנולוגיה מתקדמת, כמו הייטק
האחדה תרבותית	תהליך שבו תרבויות שונות בעולם נעשות דומות יותר
בעיה חוצת גבולות	בעיה שלא נשארת במדינה אחת אלא משפיעה על כמה מדינות
אי שוויון מרחבי	הבדלים גדולים בין אזורים שונים ברמת החיים או בפיתוח

1 חלק א׳ – שאלות רב-ברירה - מושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה גלובליזציה?

א) תהליך התחברות והתקשרות בין מדינות ואנשים בעולם ב) בניית כביש חדש בעיר

ג) גידול אוכלוסייה בכפר ד) מדד לבדיקת מזג האוויר

2. מה המילה מדד פיתוח אומרת?

א) מספר שמודד את רמת ההתפתחות של מדינה ב) שם של עיר גדולה ג) סוג של תחבורה ציבורית

ד) חוק בינלאומי

3. מה זה תעשייה עתירת ידע?

א) חקלאות מסורתית ב) תעשייה המבוססת על ידע וטכנולוגיה מתקדמים ג) תעשיית טקסטיל ישנה

ד) דיג בכפרים

4. מה זו בעיה חוצת גבולות?

א) בעיה הנשארת בתוך עיר אחת ב) בעיה המשפיעה על כמה מדינות בו זמנית ג) בעיה של כביש אחד

ד) בעיה שקיימת רק בכפרים

5. מה מיוחד בכפר לעומת עיר?

א) אוכלוסייה קטנה יותר וצפיפות נמוכה יותר ב) גורדי שחקים רבים

ג) תחבורה ציבורית מפותחת מאוד ד) אוכלוסייה גדולה מאוד

6. מה זה גורם משיכה?

א) דברים רעים שגורמים לעזוב מקום ב) דברים טובים שמושכים אנשים למקום חדש ג) מחלות באזור

ד) מלחמות

7. מה זה גורם דחיפה?

א) דברים טובים במקום החדש ב) דברים רעים שגורמים לאנשים לעזוב את מקומם ג) כסף רב באזור

ד) תרבות עשירה

8. כמה שלבים במעבר הדמוגרפי?

א) שניים ב) שלושה ג) ארבעה או חמישה ד) עשרה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אי שוויון מרחבי הוא מצב שבו כל האזורים בעולם מפותחים באותה מידה	☐	☐
2	האחדה תרבותית היא תהליך שבו תרבויות נעשות דומות יותר אחת לשנייה	☐	☐
3	שוק חופשי הוא כלכלה שבה המדינה שולטת בכל הקנייה והמכירה	☐	☐
4	ערים גדולות נקראות לעיתים ערי ענק כאשר האוכלוסייה בהן עצומה	☐	☐
5	מהפכת התחבורה לא השפיעה על הקשר בין אזורים שונים בעולם	☐	☐
6	גלובליזציה קשורה רק לכלכלה ואינה משפיעה על תרבות	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. תהליך שבו העולם מתחבר ונהיה דומה לכפר אחד גדול נקרא _____

2. מספר שמודד את רמת ההתפתחות של מדינה נקרא _____ פיתוח

3. תהליך שבו תרבויות שונות נעשות דומות יותר נקרא _____ תרבותית

4. בעיה המשפיעה על כמה מדינות בו זמנית נקראת בעיה _____ גבולות

5. כלכלה שבה יש מעט התערבות ממשלתית בקנייה ומכירה נקראת שוק _____

6. הבדלים גדולים בין אזורים שונים ברמת החיים נקראים אי שוויון _____

4 חלק ד' – התאמה - מושג והגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גלובליזציה	___	**א.** כלכלה עם מעט התערבות ממשלתית
2. מרחב	___	**ב.** הבדלים גדולים בין אזורים
3. תעשייה עתירת ידע	___	**ג.** תהליך התחברות בין מדינות ואנשים בעולם
4. שוק חופשי	___	**ד.** שטח מסוים על פני כדור הארץ

5. אי שוויון מרחבי	___	**ה.** תעשייה המבוססת על ידע וטכנולוגיה

5 חלק ה' – סידור שלבי המעבר הדמוגרפי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	שלב רביעי - ילודה נמוכה ותמותה נמוכה, גידול אוכלוסייה איטי ויציב
☐	שלב שלישי - ירידה גם בילודה, קצב הגידול מואט
☐	שלב שני - ירידה בתמותה בזכות שיפור ברפואה, גידול אוכלוסייה מהיר
☐	שלב ראשון - ילודה גבוהה ותמותה גבוהה, גידול אוכלוסייה איטי

6 חלק ו' – שאלה פתוחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו כיצד גלובליזציה יכולה להשפיע גם לטובה וגם לרעה על חיי היומיום של אנשים. תנו דוגמה אחת לכל השפעה.

כרטיס יציאה

מהי גלובליזציה בעזרת מילים שלכם?

תנו דוגמה אחת להבדל בין כפר לעיר

מהם גורמי משיכה בהגירה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀